

ALMERE

ONTWERPER

Harm Veenenbos

OPDRACHTGEVER

Gemeente Almere

AANDUIDING VAN LIGGING

Nieuw stadsdeel van Almere-Buiten

OPPERVLAKTE

27 ha.; 1200 x 230 meter

JAAR ONTWERP

1988-1989

JAAR VAN AANLEG

1991-

KOSTEN

onbekend

OPGENOMEN VOORZIENINGEN

Plein, winkels, paviljoens, havenkom, podium, sport, spel, tuinen, diverse bebouwing, bos, grasveld, rietland, laan.

Van de drie kernen die samen Almere vormen, is in Almere-Buiten de relatie met het omringende polderlandschap het duidelijkst in de stedenbouwkundige structuur afleesbaar. Een netwerk van groene stroken, met richtingen die overeenkomen met de polderstructuur, loopt dwars door het stedelijk gebied. Deze groene stroken zijn reeds voor de bouw ingeplant om ook de eerste bewoners een goed woonmilieu te kunnen bieden. Met een gemiddelde breedte van 250 meter, vastgesteld op basis van loopafstanden en toekomstig gebruik, zijn de stroken groot genoeg om als zelfstandige eenheden te functioneren of er probleemloos voorzieningen zoals sportvelden in op te kunnen nemen. De groene gebieden zullen zich in de toekomst van elkaar onderscheiden door in iedere strook een eigen 'sfeer' te creëren. Het Meridiaanpark zal deel gaan uitmaken van deze groenstructuur. De ontwerpogave voor het park was de relatie tussen de kern en de openheid van het aangrenzende agrarische gebied uit te werken, de sfeer van de polder 'voelbaar' te maken in het stedelijk gebied. Het parkgebied grenst aan het centrum van de kern en wordt omsloten door de spoorweg Lelystad-Amsterdam, aan beide lange zijden een woonwijk en het kanaal de Lage Vaart, waarvan een zijkanaal het park in de lengte doorsnijdt. De situering van het toekomstige parkgebied aan de rand van het stedelijk gebied maakt de relatie met de open polder welhaast vanzelfsprekend. In het ontwerp is dit

gegeven optimaal uitgebuit. Vanuit het centrum van de kern zal een zichtlijn, diagonaal door het park, een verre blik in de polder en op het Buitenbos geven. In het park zelf vindt deze overgang meer geleidelijk plaats. Daartoe is de ruimte in drieën gedeeld: de kop, de romp en de staart. Deze hoofdelementen, van elkaar gescheiden door een hoofdontsluitingsweg en een fietspad, kennen ieder een eigen karakteristieke sfeer.

De kop van het park bestaat uit een verhard plein, met aan één zijde winkels, en een havenkom. Het plein vormt de overgang van het winkelcentrum naar het park en is het meest stedelijke deel van het park. De romp is het eigenlijke park. De gebruikte ontwerp-middelen zijn typisch voor de Flevopolder: eiken-essenbos, populieren, gras en riet. Ook de eenvoudige ordening refereert aan de inrichting van de polder. In de lengte worden drie zones onderscheiden. Langs het zijkanaal ligt een open veld, dat zich verbreedt van kop naar staart. De volgende zone is het bos dat met zijn golvende rand steeds smaller wordt, waardoor de zichtlijn naar de polder open blijft. Het dichte bos wordt afgewisseld door populieren, die in carrévorm op een terp staan. Strak in het gelid en net iets hoger gelegen vormen ze markante plekken in het bos. De laatste zone, met scholen en voorzieningen voor sport, spel en tuinen, ligt direct aan de noordoostelijke woonbuurt en is beplant met losse kersbomen. Deze drukke zone wordt van het rustige parkdeel afgescheiden door een

lange bomenlaan die vanaf het plein rechtstreeks naar de staart van het park leidt.

In de staart van het park wordt, vanaf een podium, uitzicht op de open lege ruimte van de polder geboden. Het zijkanaal van de Lage Vaart aan de zuidoostzijde, de bomenlaan aan de noordwestzijde van het park en vooral het gebogen hoofdpad zorgen ervoor dat ondanks de opdeling van het park in drie delen de samenhang gehandhaafd blijft.

De hoofdroute van het park is een voetpad dat van kop tot staart door het park slingert. Al wandelend over dit pad wordt de bezoeker verrast door de voortdurend wisselende sferen van het park.

De hoofdroute begint op het verharde plein, geschikt voor een markt en allerlei manifestaties. Door de directe relatie van het plein met het centrum zijn de mogelijkheden aanwezig dat het een levendig plein zal worden. De havenkom zorgt ervoor dat dit parkdeel ook als het plein druk in gebruik is zijn open karakter zal behouden.

Deze openheid contrasteert met het essen-eikenbos waar het pad in verdwijnt na, via een brug, de hoofdontsluitingsweg te zijn overgestoken. Doordat het bos licht verhoogd is aangelegd wordt het overschaduwende effect van de bomen versterkt.

Het dichte bos wordt opeens onderbroken door een reeks populieren in carrévorm gerangschikt. De strakke ordening doet denken aan zoveel andere plekken in de polder waar deze bomen op dezelfde wijze zijn geplant. Na het bos loopt het pad met een ruime boog door een bloemenweide in de richting van het zijkanaal.

Een laaggelegen stalen brug met houten dek maakt het mogelijk om de stadsgracht, die het park in de breedte doorsnijdt, droog over te komen. Aan de overkant leidt het pad niet direct omhoog naar de weide.

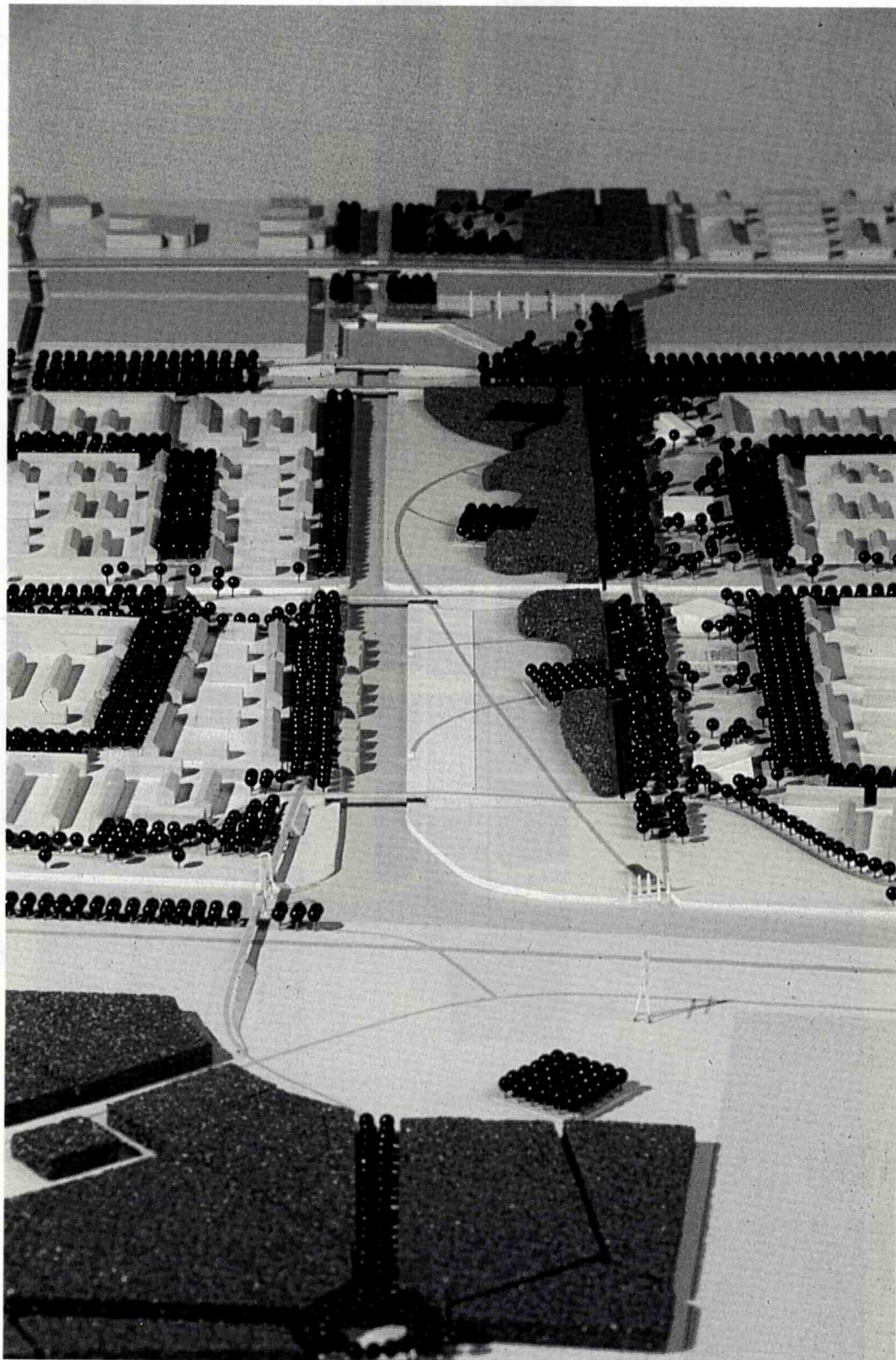
Houten vlonders voeren het pad vlak boven het water langs hoge rietkragen. Even is er de illusie in een net drooggevallen polder te lopen. Als het pad geleidelijk weer het hogere weideniveau heeft bereikt is ook de golvende bosrand zichtbaar, met daarin de hazelaar en de sleedoorn.

Het pad eindigt in een betonnen bastion dat als een balkon over de rand van de Lage Vaart hangt. Vanaf hier heeft men het uitzicht op de wijheid van de polder. De blik wordt gevangen door een hoogspanningsmast. Aan de overkant van het kanaal ligt het Buitenbos en nog een populierencarré, als verwijzing naar het park. Via de brug over de Lage Vaart kan men er naar toe.

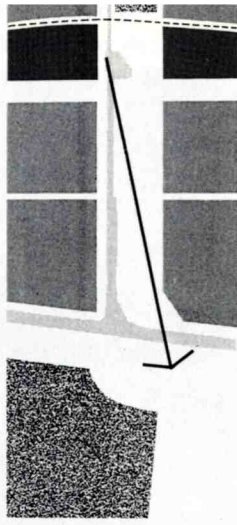
Meridiaanpark

KARAKTERISTIEK

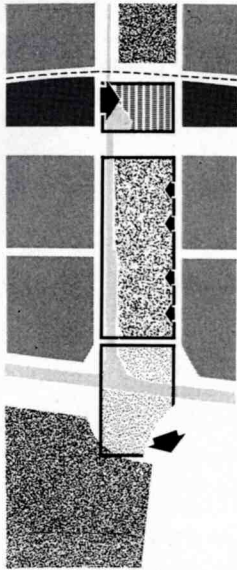
Het park vormt een verbinding tussen het stadscentrum en het open polderlandschap. Deze relatie is uitgewerkt in een zichtlijn die het landschap in het centrum zichtbaar maakt en in een geleding van het park in een stedelijk plein, een parkgebied en een uitzichtpunt. Een route door het parkgebied toont een aaneenschakeling van karakteristieke landschapscènes uit de polder Flevoland.

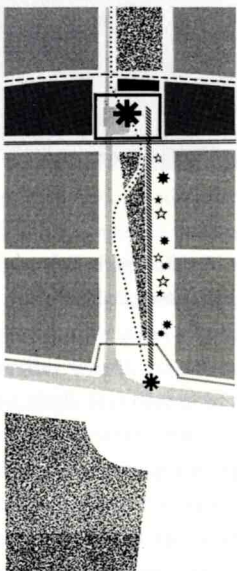
Maquette Meridiaanpark, zicht vanuit de polder richting het stadscentrum van Almere Buiten.

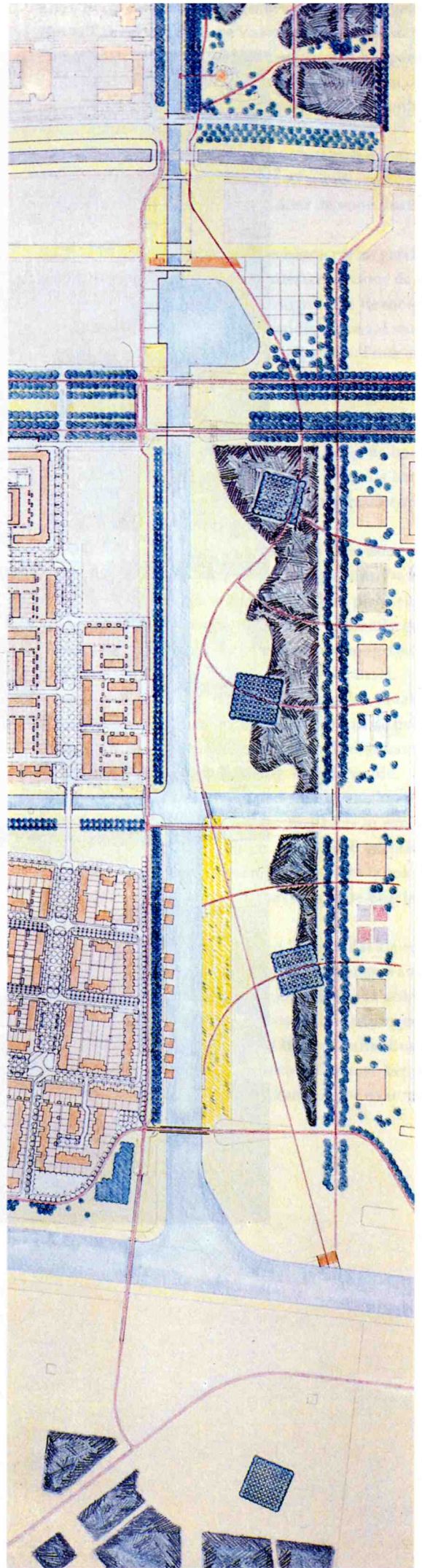
ZICHTLIJN

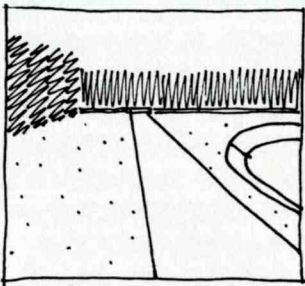

GELEDING

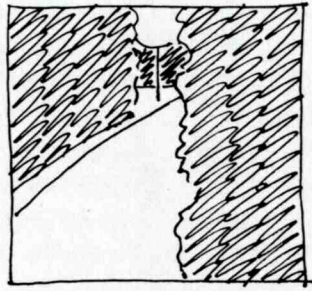

KOP, ROMP, STAART

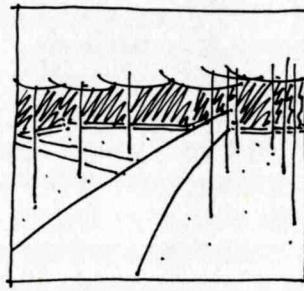

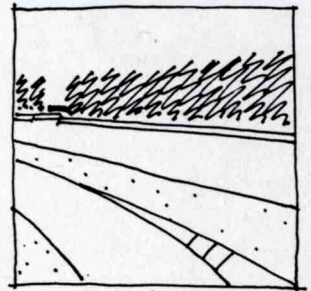
1. een nog lege plek

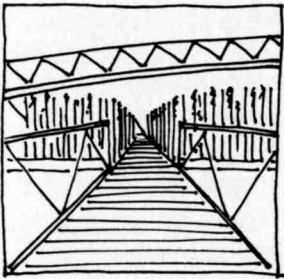
2. in het bos.

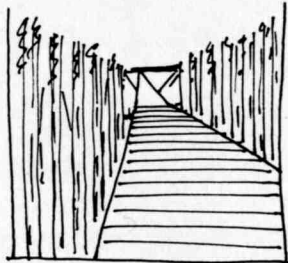
3. onder de populieren

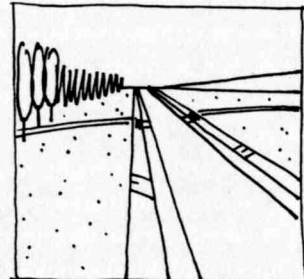
4. naar het water

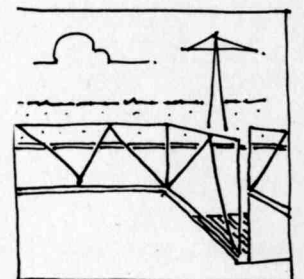
5 op de brug

6. door het riet

7 stappen naar de polder

8. uitzicht

Sfeerschetsen van een wandeling door het Meridiaanpark door Harm Veenbos.

De zichtlijn over het park naar de polder is al te ervaren.